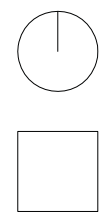
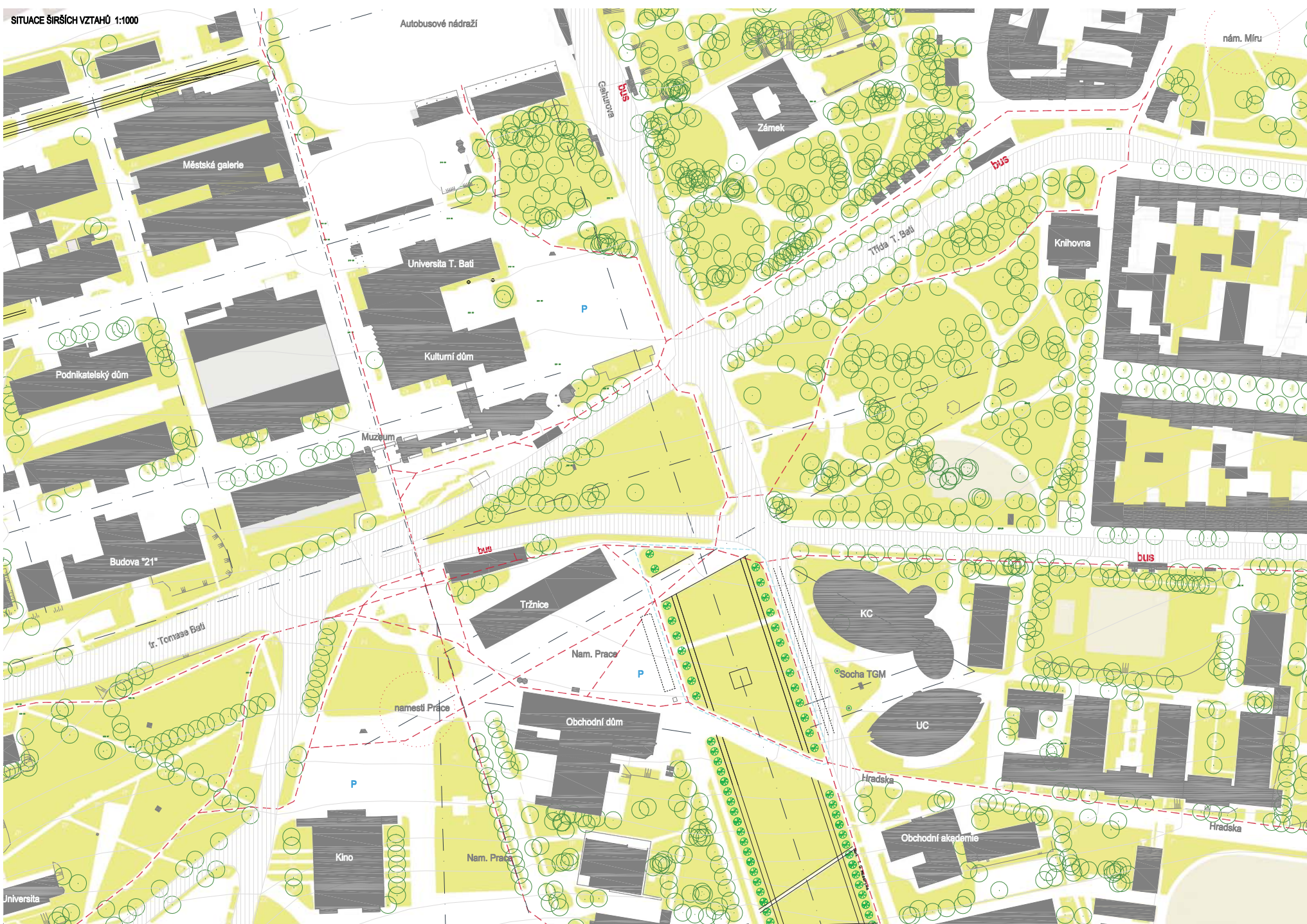
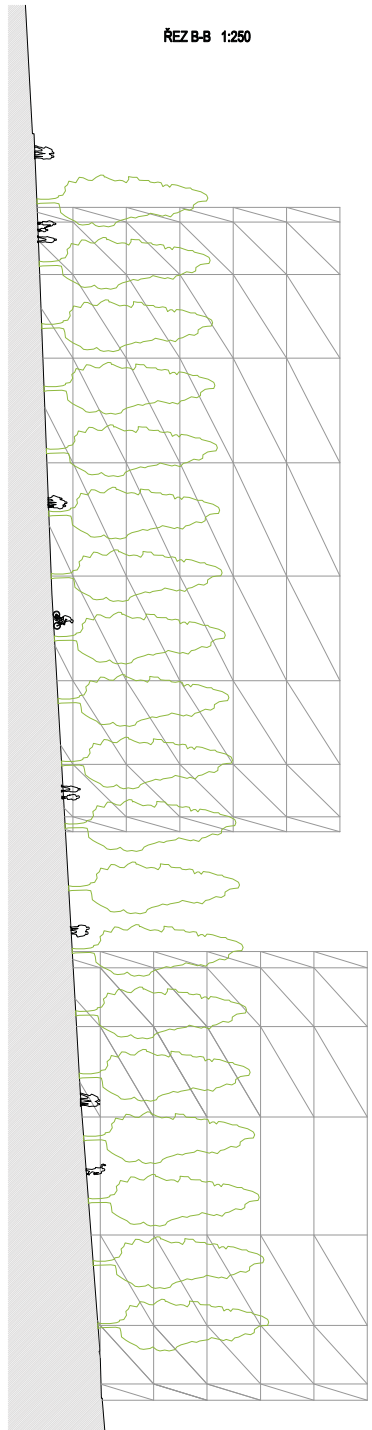
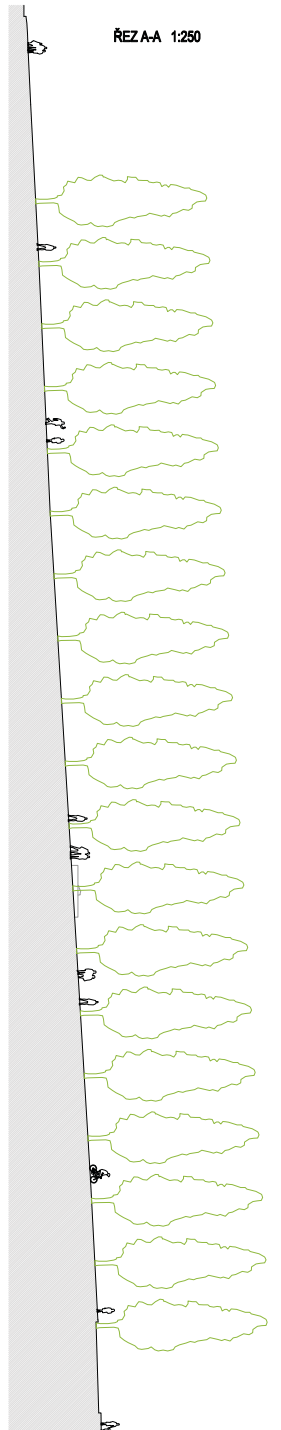
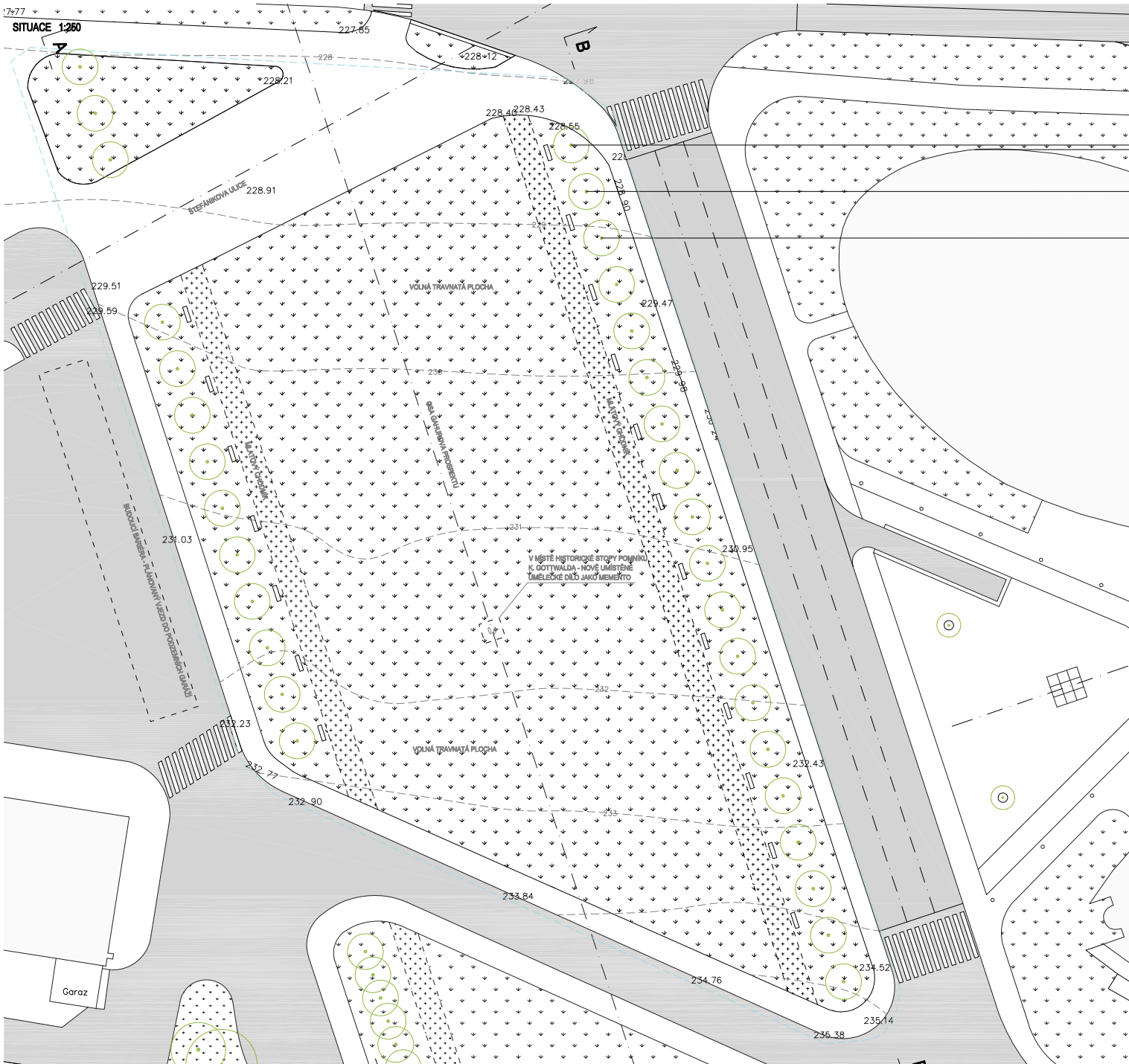

- VÝZNAMNÁ URBANISTICKÁ OSA
- HLAVNÍ PEŠÍ TAHY
- BUDOVY
- HLAVNÍ SILNIČNÍ TAHY
- MĚSTSKÁ CENTRA
- ŘEŠENÉ ÚZEMÍ
- STÁVAJÍCÍ STROMY
- NOVÉ STROMY

KONCEPT

Historický pohled a popis současného stavu Gahurov prospekt (dále jen prospekt) je významným architektonickým prvkem z doby baťovského urbanistického řešení výstavní města Zlína. Z dostupné fotografické dokumentace vyplývá, že prospekt prošel v průběhu času řadou změn a oprav, které se vztahovaly původnímu řešení.

Z nejstarších entitů je patrné, že spodní část prospektu, která je předním součástí, byla kompletně zastavěna a oddělena po obou stranách střílnými jedlými pyramidálními topoly (patrně Populus nigra Italica).

Další úpravy tohoto prostoru souvisejí s umístěním sochy Klementa Gottwaldka a byly doprovázeny odstraněním vrších stromů. V části před pomníkem byla vyvíjena pravidelná řada zpevněných ploch a okrasných výsadeb.

Socha Klementa Gottwaldka byla po roce 1980 odstraněna a došlo ke zrušení zpevněných ploch a okrasných výsadeb.

Z dalších entitů je patrné, že v rozích částečně byly v době nedávné přizpůsobeny vzrostlé dřeviny stromového vzrůstu, doplněné listovými výsadbami řízků ušlechtilých keřů, které navazovaly na výsadby stromů v horní části prospektu. K poslednímu zásahu do spodní části prospektu došlo po dostavbě Kulturního a univerzitního centra ve Zlíně (KUC), kdy byly odstraněny výškové vzrostlé stromy a rovněž travnaté plochy zde zůstaly pouze poměry řídkých keřů.

Horní část prospektu je rozčleněná. Původně byla jeho plocha také zastavěna a přilehlá částí dle strany osazená rovnoběžnými pásy stromů. Na vnějších stranách každého pásu stromů byla vysazena jedna řada pyramidálních topolů, vnitřní řada výsadeb, byla tvořena převážně vrbami (salix) a jehličnatými dřevinami. Na oba okrajové pruhy výsadeb dřevin navazovala po obou vnitřních stranách výsadeb části střílných, které v pravidelných rozích plochy zastavěné také do středního travnatého pruhu, kde byly přizpůsobeny travnaté plochy květinových výsadeb.

Na obrázku z roku 1938 je již patrná změna ve výsadbě dřevinné vegetace, které se dochovala do současnosti.

V současné době je prospekt tvořen vzrostlými smrkem, borovicemi, javory, lipami a dalšími druhy dřevin. Vnitřní částí střílných výsadeb byly zrušeny již v době před druhou světovou válkou a zastavěnou plochu přilehlý jen příčné umístěné cesty.

Další úpravy tohoto prostoru souvisejí s umístěním sochy Klementa Gottwaldka a byly doprovázeny odstraněním vrších stromů. V části před pomníkem byla vyvíjena pravidelná řada zpevněných ploch a okrasných výsadeb.

Socha Klementa Gottwaldka byla po roce 1980 odstraněna a došlo ke zrušení zpevněných ploch a okrasných výsadeb.

Měrný řešený Původně řešená návrhu vyplývá z respektování původního návrhu F. L. Gahury a zachování neporušenou přírodní výšlepkou mezi spodní částí prospektu a Dómem umění. Do této linie nejsou umístěny žádné rušivé prvky. Původně umístění stromů po obou stranách prospektu odvolává na největší řešení daného prostoru a je logickým pokračováním výsadeb a stromových pásek v horní části prospektu. Dřevinnými, které byly původně použity ve výsadbách na spodní i horní části prospektu a v okolí budov, byly květinami architektury stabilizované pyramidální topoly. Za současného postupu se optimálně užití těchto druhů dřevin neví jeví jako příliš vhodné. V návrhu je upřednostněno použití jednoho druhu dřeviny, fastigiaty dubu (Quercus robur 'Fastigiata'), který svým habitem velmi připomíná pyramidální topol a také se vyznačuje (zaze kořalkou) až sloupovitou korunou. Navržené užití těchto druhů se zakládá nejen na znalosti habitů a podobnosti, nýbrž také na výškových rozdílech v biologií dotčených druhů dřevin. Dub je dřevinou dlouhověkou (a poměrně rýchlou), vyvíjející vrcholovou a odnožovou (jeho větve v dospělém věku neostrouhá pádem chodce a dopravu). Topol je naopak dřevina krátkověká (s rychlým růstem), a měkkým, křehkým a záže snadno podléhajícími dřevem. Na rozdíly od pyramidálního topolu obsahuje fastigiaty dubu v dospělém věku výšlepkou vzrůstu (vzrostlé 15 m), což je šikmou a ohledem na šikmou okrajovou architekturu (KUC i dalších budov). Pyramidální topol dorůstá značných rozměrů, často i výšek přes 30 m. Z ekologického hlediska jsou si obě dřeviny rovnocenné, jedná se o středně silně alergeny. U topolů je vhodné použít při výsadbě v intervalech pouze samičí rozplněné topoly (práskavé), tedy samičí, které květy poměrně dobře a reproduktivně ochrání samice. V případě dubu je otázka produkce samčí bezoplodného, žlutky nejsou transportovány větrem na velké vzdálenosti a nenasazují městské prostředí. Dub je státním také v zemi, kdy část zasazených list nasazují a přetváří na větvích až do jarních měsíců.

Závěrečné doporučení Současný stav prospektu je vztažen původnímu konceptu a mělo by být přetvořeno nejen k revitalizaci jeho spodní části, v předprostoru KUC, nýbrž i jeho celkové revitalizaci. Úpravy v horní části prospektu čsají zpevněných výšek a svou hustotou vyvíjí barieru, za kterou se ztrácí budovy bývalých internátů a Studijního ústavu. Rozvojnou výsadbou několika řad středně vysokých dřevin (například doporučených fastigiatých dubů) by byla zajištěna vizuální kontinuita mezi jednotlivými stavovými v části prospektu, se zachováním základních estetických a biologických funkcí plochy dřevinné vegetace. Pokud by byl obnoven v minulosti již jednou realizovaný návrh se dvěma rovnoběžnými cestami a vnitřní částí prospektu, doplněná dostatečným počtem odpovídajících prvků (leviček), zvýšila by se žádoucím způsobem možnost turistického náběhu.